

Bolje in mnogo lažje kot zdravljenje je odvratanje bolezni. To velja tudi za hitro napenjanje. Radi tega se izogibajmo vsem okolščinam, ki povzročajo hitro napenjanje. Skrbimo, da se bo prehod od suhe na zeleno krmo izvršil polagoma, v dobi 8 do 14 dni. Bodimo previdni pri paši na sočnih travnikih in deteljisti, predvsem v spomladi, ko je paša, oz. krma še zelo rosna in mrzla. In ko gredo živali na pašo, dajmo jim prve dni vsako jutro nekoliko suhe krme in jih napojimo! V slučaju pa, da moramo pokrmiti tudi mokro ali spajeno deteljo, pomešajmo jo pred krmiljenjem s suho krmo in ne bo se nam bati, da bi se pojavilo opasno in tolikokrat usodno napenjanje živine.

O drugih nezgodah v gospodarstvu in pri živini ob drugi priliki!

Politični ogled.

Država SHS

V ponedeljek je prispelo v Beograd tekem predpolneva kakih 30 hrvatskih narodnih poslancev in sicer najprej 15 onih, ki imajo že potrjene mandate, potem pa drugi, ki so že izročili svoje poslanske poverilnice. Prvi so se takoj podali v predsedstvo skupščine ter položili predpisano prisego. O prihodu Radičevih poslancev se je po Beogradu že par dni silno veliko govorilo in razmišljalo, širile so se tudi vesti, da se pripravlja napad srbskih fašistov, pokret oficirske politične struje »bele roke« itd., ko so prišli, pa res prišli, da vsega tega ni bilo, a položaj se je vendar na mah izpremenil. Pašić je podal dvoru ostavko svoje vlade in ob pol enih je bila skupščina že odložena do sestave nove vlade. Pozneje je šel na dvor tudi predsednik skupščine in popoldne je bila Pašiću že poverjena sestava nove vlade, ki bi pa morala nadaljevati delo v parlamentu. Pašić je poslal predsednikom opozicijskih skupin pismo vabilo k sestanku v turek glede sodelovanja v novi vladi. Povabilu se je odzval po sklepu celega opozicijskega bloka predsednik demokratskega kluba Ljuba Davidović, ki je v imenu bloka sporočil Pašiću, da stranke opozicije ne morejo podpirati dosedanjega režima, ker je proti njemu velika narodna večina in ker se je baš radi njega ter veliki njemu ustvaril tudi opozicijski blok. Po takem odgovoru bi moral Pašić že v turek ali pa v sredo naznaniti kralju, da ne more sestaviti poslovne vlade, ker za to nima potrebne večine. Tega pa ni storil, ker se še vedno zanaša na Pribečevića in na njegove pristaje. Pribečević je namreč že v turek izjavil v demokratskem klubu, da se Pašićovo vabilo in ponudba ne da kratkoma odkloniti. — Jaz sem vedno sodeloval s ljudmi, ki stojijo neomajeno na stališču vidovdanske ustave in ko sedaj Pašić na tej podlagi vabi k sodelovanju, se moram poprej še posvetovati s svojimi prijatelji. — Tako približno je dejal in s tem je rešitev položaja za nekaj časa v njegovih rokah. Če dobi na svojo stran kakih 20 demokratskih poslancev, kar je pa zelo težko, bo skušal Pašić z njimi in s Turki prevzeti novo vlado. Neznosno stanje bi se s tem zavleklo za nekaj dni, za Pašićovo vlado pa končno le ne bo rešitve, ker ima hrvatsko narodno zastopstvo tudi za Pribečevićovo družbo dovolj močno rezervo ter bo opozicija še vedno lahko zmagala radikale, Turke in peščico Pribečevićevih pristajev.

Član predsedstva HRSS v Zagrebu dr. Krnjević je dale glede sedanjega položaja sledečo izjavo: Stvari so se torej razvile tako, kakor smo mi pričakovali. Mi smo bili prepričani, da Nikola Pašić ne bo čakal, da bi ga utrglo glavi v skupščini, marveč da bo podal ostavko, čim poslanci naše stranke pridejo v Beograd. To se je tudi zgodilo. Nikola Pašić ni padel na proračunu in proračun tudi še ni sprejet, vendar ima to tudi dobro stran. Odgovor se narodne skupščine ne predstavlja sedaj tiste nevarnosti, ki bi nastala, če bi bil proračun že sprejet. Gotovo je, da bo narodna skupščina zopet pozvana na delo, čim bo rešena kriza. Moje mišljenje je, da se bodo vse stvari razvijale redno in da ne bo prezrt nihče, ki more uspešno sodelovati pri reševanju krize. Glavno skrb za to stvar pa imajo načelniki opozicijskega bloka, katerim je z naše strani zagotovljena vsa pomoč. Kar se tiče proračuna, bomo mi postopali tako, da naredimo vse, da g. Nikola Pašić nikakor ne dobi zopet vlade v svoje roke. Kar se tiče nadaljnjega razvoja stvari, se o tem podrobno ne more razpravljati. Mislim, da se bližamo volitvam, ki so potrebne posebno zato, da se vidi razpoloženje v Srbiji. V Srbiji so posebno potrebne svobodne volitve in mi upamo, da bodo iz volilnega boja izšle znatno ojačene stranke, ki so za sporazum in s katerimi se bomo sporazumeli ne samo v taktičnem, marveč tudi v mnogih programatičnih vprašanjih. Mi smo šli v Beograd tako hitro, ker smo dobili v soboto poziv od opozicijskega bloka. Svoj prihod smo radi stvari same držali tajno.

V Italiji

Je praznoval v nedeljo fašizem z velikimi paradami svojo obletnico. V Rimu je imel Mussolini proslavni in tudi

volilni govor, v katerem obljublja Italiji velik napredek ter da jasno razumeti, da misli pota do tega voditi na škodo drugih narodov. Meje med Jugoslavijo in Italijo je imenoval smešne ter kazal s tem svoj apetit še po novih delih naše zemlje.

Grčija.

V turek se je Grčija na dan obletnice svoje neodvisnosti proglasila za republiko. Do tega je prišlo po sporazumevanju med strankami, ki dobro napreduje. Vojaška stranka in voditelji vseh parlamentarnih skupin so sklenili ustanoviti Ligo za spravo v Grčiji. Prvič v desetih letih se bo torej poskusilo odpraviti ljute boje med rojalisti, Venzelisti in republikanci. Po vsej deželi ta akcija zelo napreduje. Zveza državnih uradnikov objavlja resolucijo, ki odobrava prizadevanja vlade Papanastasijsa in v kateri se izraža želja, da končno zmaga v deželi duh sprave.

Rusko-rumunska konferenca.

se vrši na Dunaju ter ima na dnevnem redu precej vprašanj medsebojnih odnosov. Domnevalo se je, da se bo konferenca takoj prekinila, kakor hitro bi Rusi spravili na dnevni red vprašanje Besarabije, katero so Rumuni po vojni odtrgli od Rusije ter spravili pod svojo oblast. Konferenca še vrši svoje delo, Rusi so pa izjavili, da bodo zahtevali glede pripadnosti Besarabije narodni plebiscit pod mednarodnim nadzorstvom.

PROSVETNA ZVEZA V MARIBORU.

NAŠI MLADINI IN MOŽEM!

Današnji čas lahko imenujemo čas organizacije. Vse se organizira in le redkokdaj bomo našli še na ugovor, češ, čemu je treba teh strank, čemu teh organizacij. Vsled današnjih življenjskih razmer se mora vsak zavedati, da le v organizaciji je moč, da bo le potom organizacije nekaj dosegel, česar bi bilo samemu izključeno doseči, ali bi bilo vsaj z velikim trudom dosegljivo. Ako izvzamemo našo najvažnejšo in največjo organizacijo, ki skrbi za naš dušni blagor, to je sv. katoliška cerkev, vidimo, da so različni temelji, na katerih stojijo prosvetne organizacije. Najvažnejše so pa gotovo politično-gospodarske in prosvetno-izobraževalne or-

ganizacije in o poslednjih hočemo izpregovoriti par Ne da bi se hvalili, ali gotovo je to, da stojimo Slovenci glede izobrazbe na višji stopnji, kot naši bratje doli na jugovzhodu naše države, ker mi smo pač črpali vsled svoje zemljepisne lege precejšen del svoje omike iz bogatega vrelca zapadne kulture. Gotovo pa je tudi, da smo si mnogo dobrin ustvarili sami, h čemur so nam v veliki meri pripomogle mnogoštevilna naša izobraževalna in bralna društva, naša mladinska vzorna orlovska organizacija in lepo delujoče Dekliške zveze. — Naši voditelji, pokojni dr. Krek, dr. Korošec in drugi, so dobro razumevali zahteve časa, zavedali so se, da bo moglo le ljudstvo, ki bo vsestransko izobraženo na podlagi večnoveljavni krščanski resnici, uspešno kljubovati verskim in narodnim nasprotnikom, zato snovanje in ustanavljanje gori imenovanih društev. Lepo in bujno so se razcvitala ta društva; vladalo je v njih življenje polno veselja, v mnogih krajih so si postavili večje ali manjše društvene domove, ki bodo še poznim rodovom govorili in pričali o delavnosti njihovih ustanoviteljev in bodrili k vztrajnemu delu.

Med svetovno vojno je društveno življenje zaostalo, v mnogih krajih popolnoma prenehalo. Po vojni se je začelo polagoma vzbujati novo življenje, toda ne povsod. V mnogih krajih še čakajo na kralja Matjaša, ki naj bi vzbudil spečo vojsko in jo peljal v nove boje, ne zavedajo se, da se nam približuje nevihta, ker tam iz daljave se podijo temni oblaki, grozeči z bliskom in gromom.

V Ljubljani so ustanovili naši nasprotniki Zvezo kulturnih društev in »Jutro« št. 64 z dne 14. marca t. l. piše: »Treba torej snovati povsod izobraževalne, mladinske, ženske in druge nepolitične organizacije z odločno napredno barvo. Potem pa jih opremiti s knjižnicami, časopisi, s predavanji in raznimi skupnimi nastopi, ki jaciijo društvo in mu ohranijo stalno živahnost (peveci, tamburaši, dramski odseki).«

Tako demokrati. In samostojneži? Videč, da so si skrhali orožje nad politično izsolanimi našimi možmi, so si z nova nabrusili svoje orožje in namerili so ga proti mladini, ustanovili so »Zvezo društev kmetijskih fantov in deklet« in začeli izdajati list »Gruda«. Ni nas strah, ne bojimo se teh pojavov, vendar podcenjevati tega tudi ne smemo, ker to so ljudje, ki bodo prišli k tebi, slovenska mladina, v ovčiji obleki, znotraj pa bodo grabljivi volkovi, zato bodimo čuječi. Opozarjamo na to tudi našo duhovščino!

Lepo število izobraževalnih in bralnih društev, orlovske odseke in Dekliške zveze imamo v lavantinski škofiji, vendar še ne povsod. Zato mora biti naše geslo: V vsaki župniji morajo biti naša društva. Vsak mož naj bo član Kmetijske zveze kot stanovske in izobraževalne, ozir. bralnega društva, kot prosvetne organizacije. Vsak naš fant, ako noče biti član orlovskega odseka, naj bo član izobraževalnega društva, vsako dekle naj bo poleg Marijine družbe, gotovo članica Dekliške zveze. Za prospeh naših organizacij pojdemo z združenimi močmi vsi na delo.

—lj—

Včlanjena društva, pozor! Znižanje taks od 20 odstotkov na 10 odstotkov. Prosvetni oddelek za Slovenijo v Ljubljani je z odlokom z dne 15. III. 1924, št. 3718 potrdil v zmislu člena 103, točke 1. in 2. Pravilnika za izvrševanje določil o taksah iz zakona o trošarini, taksah in pristojbinah (Uradni list št. 376-23), da so gle-

dališke predstave, ki jih prirejajo Prosvetna zveza v Mariboru in v nji včlanjena društva umetniško-diletantске, oziroma umetniške, torej, da se plačajo pri teh prireditvah od vrednosti prodane vstopnice meso 20 odstot. le 10 odstot. pristojbin. Prireditve ne sme biti združena s plesno zabavo, (kakršne naša društva sploh ne smejo prirediti!), ker je sicer treba plačati polno takso. Nadalje so teh olajšav deležni samo v Prosvetni zvezi včlanjena društva. Zato opozarjamo ponovno vsa ona društva, ki morda še niso poslala pristopne izjave, da store to nemudoma. Prosvetna zveza bo poslala vsem včlanjenim društvom, najprej onim, ki bodo za to prosila, overovljeno potrdilo o pravici do znižanja taks. Stroški za to znašajo 14 D. S tem potrdilom in s potrdilom o sprejemu v Prosvetno zvezo se bodo izkazovala društva pristojnim finančnim oblastem.

V Ptujju je v nedeljo, dne 23. t. m. sestanek odbornic DZ nad vse pričakovano lepo uspel. Župnije, kjer še imajo DZ a jih bodo v kratkem ustanovile, so tudi poslale zastopnice. — Prva dva okrajna sestanka DZ v Celju in v Ptujju sta pokazala, da bodo DZ v doglednem času postale lepe, izpopolnjene, disciplinirane dekliške organizacije na štajerskem. — Tajništvo Prosvetne zveze.

Tedenske novice.

ZUPANSKI TECAJ

se vrši

v nedeljo, dne 30. marca ob 9. uri v Kozjem (okrajna posojilnica) za sodni okraj Kozje.

Župani in odborniki! Udeležite se polnoštevilno! Govorijo gg. uradniki-strokovnjaki, o vojaških zadevah pa gospod podpolkovnik Jurkovič.

Županski tečaj v Celju dne 16. marca 1924. se je vršil ob lepi udeležbi županov in obč. odbornikov iz vseh vabljenih okrajev, zlasti številno je bil zastopan laški okraj. Tečaj je ob 9. uri dopoldne otvoril g. župan Martin Steblovnik s prisrčnim pozdravom na predavatelje in udeležence ter podelil najprej besedo gosp. kapetanu Juvancu. Gospod kapetan je v lahko umljivi obliki razložil najvažnejša določila novega vojnega zakona ter obširno navajal najrazličnejše slučaje, kako je mogoče doseči olajšave in ugodnosti, ki jih zakon omogočuje. V nadaljnjem je gospod kapetan odgovarjal na celo vrsto vprašanj, s katerimi so ga obsipavali župani in odborniki. Sledilo je predavanje gospoda okrajnega komisarja dr. Antona Tarčnika o nalogah, ki spadajo v samostojni delokrog občine. Predavatelj je v obširnem predavanju temeljito obdelal vse mogoče slučaje, ko občina sme in more samostojno poseči vmes pri delu za red, varnost in blagostanje v občini. Soglasna prošnja vseh udeležencev, da bi gospod komisar svoje predavanje priobčil v »Občinski upravi«, je bil najjasnejši dokaz, koliko novega in koristnega je podal gospod predavatelj. Kot tretji je predaval g. okrajni komisar dr. Lev Brunčko o gospodarskih nalogah občine. Tudi njegovim izvajanjem so vsi udeleženci sledili z največjim zanimanjem in stavili na predavatelja celo vrsto vprašanj. Tečaj je trajal čez poldne. Zaključil ga je g. Steblovnik, ki se je vsem predavateljem iskreno zahvalil za njihov trud in izrazil željo, da bi se slični tečaji še večkrat priredili. Tej želji so se pridružili tudi vsi drugi udeleženci.

Duhovniške vesti. Obolela sta gg. kaplana Janez Ogulin v Marenbergu in Stefan Stiper v Ljubnem v Sav. dolini. Zupnija Razbor nad Zidanim mostom je podeljena dosedanjemu žetalskemu g. kaplanu Jakobu Kalan.

Kateheti, pozor! Kateheti naj pošljejo do 15. aprila 1924 prosvetnemu oddelku v Ljubljano prijave za nagrado. Prijava se naj izvrši tako, kakor je to označeno v »Uradnem listu« št. 8 iz leta 1923 s to razliko, da navedejo samo čas od 1. januarja do 31. marca 1924.

Prerana smrt blagega Slovenca dr. Hinka Irgolič. Dne 20. marca 1924 je umrl v Nišu v Srbiji na vnetju slepiča inšpektor v beograjskem ministrstvu pravde in predsednik invalidske komisije v Nišu velikonedelčan dr. Hinko Irgolič. Temu blagemu in zaslužnemu Slovencu je zapisal prijatelj domačin te le vrste v spomin: Kruta, neizprosna smrt nam je ugrabila sredi neumornega dela rojaka dr. Irgoliča. Šel je kot šef komisije v Niš pomagat invalidom, deleč pravico; a tam si našel sam pravico, da Te je Vsemogočni poklical na večno plačilo. Ponos si bil svoje rojstne vasi, katero si iskreno ljubil, dika priprostiti kmetijskih ljudi, svojih rojakov, katerim si bil vedno naklonjen, a prerano si šel od nas. Bil si navdušen Jugoslovčan, pri tem pa nisi pozabil nikoli, da te je rodila priprosta kmečka mati pod slamnato streho. Srečen si, da si prost telesnih spon, ki so ti celo leto prirejale velike bolečine, združen s svojim Bogom si nas zapustil. Bodi ta lahka bratska srbska zemljica. Morebiti ti ni pel ob zadnji tvoji poti v hladni grob zvon tam doli v Nišu, zato pa so žalostno doneli v tvoji domačiji novi zvonovi velikonedeljski in barbarski žalostno tebi v slovo, vzbujajoč v nas spomine na tiste lepe dni, ko si še čil in čvrst kot izvrsten ministrski višji uradnik bival med nami na oddihu. Slava Tvojem spominu. Tvoji prijatelji in znanci stojimo sočutno ob strani tvojim težko prizadetim staršem, bratom, sestrām in soprogi.

Sopirjenje slabostojnežev pri Sv. Petru pri Mariboru. Znano je, da slišijo naši samostojneži tudi po zimi travo rasti, zato se prav nič ne čudimo klobasariji, ki si jo je v svoji omejenosti privoščil nek samostojnež v eni zadnjih števil »Kmetijskega lista«. Napadene osebe se seveda za samostojno packanje zmenijo toliko, kot luna za psička, ki jo oblaže, kajpaga po noči, dasiravno naše sa-